

Standard PPK 02 006 Ochrana hospodářských zvířat před útoky velkých šelem **Bližší specifikace opatření pro skot**

2.1 Organizace pastvy, chovu a práce

Kapitola 2.1.2

„U skotu je změna organizace pastvy, chovu a práce se stádem základním předpokladem pro ochranu stád. Jedná se v principu o shromáždění březích matek na lépe zabezpečené zimoviště/zimní výběhy/pastviny či do chlévů, kde matky zůstanou s mláďaty po dobu, kdy jsou mláďata nejzranitelnější. Opatření lze realizovat s ohledem na podmínky a organizaci konkrétního chovu /synchronizace říje, oddělené držení býka, termíny telení/. Při ochraně stád skotu pasteveckými psy je nutné přihlídnout k plemeni skotu a k socializaci psů se stádem.“

Při posuzování nároku na újmu za ztížení zemědělského hospodaření se změnou organizace pastvy skotu rozumí shánění a zahánění vysokobřezích matek před porodem do zařízení zabezpečených před útokem velkých šelem (chlévů, zimovišť, poroden, zimních výběhů), nebo zabezpečené části pastvin (tato část bude zabezpečena jakýmkoli typem oplocení dle Standardu nebo jejich kombinací, vždy ve spojení s elektrickými vodiči tak, aby byla zajištěna ochrana proti podhrabání i přeskoku. Pokud budou s matkami a telaty trvale přítomni pastevečtí psi, pak není typ oplocení důležitý).

Náklady relevantní pro újmu tedy mohou být:

- Náklady na práci spojenou s nahnáním vysokobřezí matky do zabezpečených zařízení před útoky velkých šelem a vyhnáním – nutno popsat, zda je zaháněno individuálně (jednotlivě) nebo chovatel zahání a rodí víc kusů současně, nebo vozí víc kusů (pak bude relevantní i PHM).
- Náklady na zavážení krmení a vody do zabezpečeného zařízení pro matky.
- Náklady na práci spojenou s údržbou funkčního zabezpečení bezpečného místa na telení (podžínání ohrady doplněné elektrickým vodičem (vodiči) ve smyslu ochrany proti podhrabání, do které vysokobřezí matky zahání apod.).
- Náklady na chov pasteveckých psů, pokud jsou trvale u matek s telaty (socializovaní se skotem).

2.2 Ochrana pomocí člověka, pasteveckého psa

Kapitola 2.2.2

„Pokud je stádo hospodářských zvířat po dobu pastvy v oplocení pod trvalým dohledem zkušených správně socializovaných pasteveckých psů (bez přítomnosti pastýře), není nutné, aby oplocení pastevního areálu splňovalo požadavky uvedené v kap. 3. tohoto Standardu. Je však třeba vždy zajistit celistvost oplocení tak, aby znemožnilo zvířatům se rozutést.“

Pokud je stádo skotu včetně matek s telaty (které rodí na pastvině – tzn. farmář nezahání na telení, březí matky neodděluje) hlídáno se stádem socializovanými pasteveckými psy, psi jsou přítomni (v počtu min. dvou kusů na každých 100 ks pasených zvířat) u stáda po celou dobu pastvy, lze formou újmy za ztížení zemědělského hospodaření nárokovat náklady na krmení a veterinární péči o tyto psy (pokud je veterinární příspěvek poskytnut z OPŽP, pak nelze kombinovat a je nutné od nároku na újmu odečíst).

Trvalá přítomnost člověka-pastevce při pastvě skotu není Standardem definována jako účinné opatření, resp. je definována pouze u ovcí. S ohledem na skutečnost, že nejzranitelnějšími jsou právě telata a vysokobřezí matky při porodech, je celý princip náhrady újmy postaven na ochraně této zranitelné skupiny (dospělý skot není předmětem útoků vlka, vlci si na dospělý skot netroufají,

skot se ve stádě ochrání sám). Ochrana celého stáda skotu pomocí člověka není způsobnou formou újmy. Může jí být pouze v případě, kdy by člověk trvale (24 hodin denně) hlídal vysokobřezí matky s telaty v době telení (náhrada tzv. zabezpečeného zařízení pro telení).